

optage Laan eller forbruge af sin Formue. Den faar altsaa Lov til at bruge af sin Formue, hvad man skulde tro var selvfølgelig, naar Formuen er dens egen. Men saa føjes der oven i Købet til, at hvis Kirken har brugt af sin Formue, skal den være forpligtet til ved Opsparing i en vis Aarrække efter Ministeriets nærmere Bestemmelse atter at bringe Formuen op til dens tidligere Størrelse. Bortset fra Indgrebet i Ejendomsretten kan jeg, naar Kirken har en Minimumsformue, som jeg vil kalde det, en Formue, der kun forslaaer til dens Vedligeholdelse, og der saa gøres Indgreb i den, forstaa, at man forlanger denne Minimumsformue atter bragt op til sin tidligere Størrelse. Men hvis Forholdet er det — som det vistnok hænder —, at en Kirkens Bestyrelse af Hensyn til, at den om 4—5—6 Aar, eller hvornaar det nu skal være, maa lade Kirken underkaste en større Reparation, samler op hertil af sine Indtægter og saaledes forøger Formuen med denne større Reparation for Øje, saa forekommer det mig at være en lidt urimelig Bestemmelse, at hvis Formuen, lad mig sige, er blevet fordøbet med Henblik paa denne større Reparation, og der til denne bruges Halvdelen, man saa igen skal tilvejebringe den dobbelte Formue, inden Ministeriet kan være tilfreds. Saaledes som § 11's Ordlyd er, maa det ligge i denne, at Formuen igen skal bringes op til det Beløb, den udgjorde, da man begyndte paa denne Anvendelse af den.

Jeg skal ikke opholde det høje Ting med lange Udviklinger, jeg har kun villet fremdrage disse Betæneligheder med Hensyn til Ejendomsretten, som ligger i de omtalte Paragraffer, og jeg vil henstille dem til det kommende Udvalgs Overvejelser. Det er muligt, at der kan indvendes, at der ikke i Praksis vil blive foretaget mange Indgreb eller mange Overgreb i den Retning, men teoretisk er Muligheden i alt Fald til Stede, og det forekommer mig, som sagt, at man burde gøre nogen Forskel paa de Kirker, hvis Formue er tilvejebragt direkte ved private Midler, og som derfor i egentligste Forstand er Bjere, og de Kirker, som har faaet deres Indtægter tildelt af det offentlige gennem Tiende-afløsningslove eller paa lignende Maade. Disse Ting vil jeg henstille til det kommende Udvalgs Overvejelse og ellers kun ønske, at Lovforslaget maa blive gennemført. Jeg er nærmest tilbøjelig til at mene med den højtærede Minister, at den Om-dannelse, der har fundet Sted i det høje Landsting, er en Forbedring af Lovforsla-

get; det forekommer mig kun, at man der oppe noget har overset de Forhold, jeg her har antydet.

Ministeren for Kirke- og Undervisningsvæsenet (Keiser-Nielsen): Jeg har kun et Par enkelte Bemærkninger at gøre. Under de Udtalelser, der her er faldne om Lovforslagets praktiske Regler og Bestemmelser, er ogsaa mere almindelige Tanker om Kirkens Forhold i det hele taget skinneth igennem. Dette giver mig Anledning til nogle faa almindelige Bemærkninger.

Det ærede Medlem fra Vinderup (Moltesen) fremhævede stærkt, at det, man i Fjor under denne Sags Behandling her i Folketinget ønskede fra hans Side, væsentligst var en Adskillelse mellem det borgerlige og det kirkelige og navnlig en Fastslaaen af, at det kommunevalgte Medlem i hvert Fald kun skulde have med selve den økonomiske Side af Sagen at gøre. Dette beror paa det ærede Medlems hele kirkelige Syn. Men der findes jo her i Landet Mennesker, som har et andet kirkeligt Syn, og som netop i Øjeblikket ikke ønsker denne Adskillelse draget saa stærkt frem. Hvis man vilde gaa det danske Kirkefolk efter, vilde man finde, at det almindelige Ønske egentlig ikke gaar i den Retning, men snarere i den Retning, som saa stærkt blev fremhævet af det ærede Medlem fra Vordingborg (Dahl): netop at holde det borgerlige og det kirkelige foreløbigt sammen. Naar jeg, hvad der vil fremgaa baade af mine Udtalelser her i Tinget for lidt siden og f. Eks. ret stærkt af min Tale ved første Behandling af denne Sag i det andet Ting, har ønsket Kommunalbestyrelsen repræsenteret i Kirkens Bestyrelse, og naar jeg kunde have ønsket den stærkere repræsenteret, end sket er i Landstingets Affattelse, hvor man dog er gaaet med til nogen Repræsentation, medens dette høje Ting jo i Fjor ikke vilde gaa med dertil, saa er Grunden dertil — og jeg tror, jeg tør sige, at netop denne Grund, som jeg stærkt fremhævede i Landstinget, bevirkede, at dettes Udvalg gik med til det kommunevalgte Medlem — ikke alene Hensynet til Ligningen, men den Omstændighed, at der omkring i Sognemenighederne, saaledes som de nu en Gang er — man kalde dem kirkelige eller borgerlige, eller hvad man vil —, saavel som ogsaa i Kommunalaadene findes en meget stor Interesse netop for Kirken, den Bygning, der ligger midt i Sognet. Jeg ha selv i 15 Aar siddet i et Kommunalaad, og ved, hvilken Interesse disse selv paa Egne, hvor der maaske ellers ikke er megen kirkelig Bevægelse, kan have for disse